

— Mindezt természetesen az adott problémák megoldására leghivatottabb szakértők és intézmények bevonásával. Az állomás munkája tehát, az egyszerűbb útbaigazításokat leszámítva, főleg közvetítő jellegű.

— Említettem, hogy az OMKDK, velünk együttműködve, szintén hasonló feladatok ellátására készül.

— Havonta 20—30 megkeresés érkezik hozzánk. Intézmények vezetői szervezési terveket nyújtanak be. (A kapuk előtt az új gazdasági mechanizmus: a szakkönyvtáraknak fokozódó igényekkel kell szembenéznüik.)

— A tanácsadások mellett bemutatókat, sőt betanításokat is szervezünk

olyan intézményekben, amelyek az illető eljárást vagy technikai segédeszközt már sikerrel alkalmazzák. Egyszerűbb tájékoztatást díjtalanul nyújtunk az érdeklődőknek, alaposabb tanulmányozást, szakértők bevonását is igénylő szakvéleményért, valamint betanításért térítést kell fizetni.

— Végül: szeretnénk, ha az érdeklét könyvtárak igénybe is vennék segítségünket, annál is inkább, mivel tapasztalataink azt mutatják, hogy sokszor csupán a lehetőségek nem ismerése, a tájékoztatatlanság akadályozza egy-egy könyvtár korszerű munkaszervezetének kialakítását.

Simay Norbert

ISKOLA ÉS KÖNYVTÁR

Ipari tanulók a miskolci Szabó Lőrinc fiókkönyvtárban

A miskolci városi Szabó Lőrinc fiókkönyvtár 1967 szeptemberében szerződést kötött a helyi, 101. számú Ipari Szakmunkásképző Intézettel és Szakközépiskolával. A szerződés legfontosabb pontjai a következők:

- A könyvtár teljes mértékben kielégíti az érdeklődő tanulók szépirodalmi, kötelező irodalmi, ismeretterjesztő könyvigényeit, valamint a tantestület speciális igényeit. A tanulók az osztályfőnök vezetésével meglátogatják a könyvtárat.
- A könyvtár esetenként tájékoztatja az iskolát a tanulók könyvtári látogatásáról.
- A könyvtár a tanév folyamán egy-két alkalommal ankétot rendez a magyar szakos tanárokkal karöltve az új magyar irodalomról.
- A Szakmunkásképző Intézet felelősséget vállal a beiratkozott tanulókért, így a tanulók a könyvtárlátogatást alkalmával azonnal beiratkozhatnak a könyvtárba, és igénybe vehetik szolgáltatásait.

1967 szeptember 10. és október 21. között a könyvtárba 1015 szakmunkástanuló iratkozott be 60 osztályból. Az október közepén végzett vizsgálatok szerint a beiratkozott 1015 olvasóból 206-nál nem volt könyv. Ezek közül egyszeri kölcsönzés után nem vitt könyvet 61. Beiratkozott, de egyszer sem vitt könyvet 38 tanuló. Az új beiratkozottak közül 771 tanuló rendszeresen kölcsönöz illetve igénybe veszi a könyvtár szolgáltatásait (folyóirat, hanglezmezz stb.).

A csoportos látogatások alkalmával a könyvtár vezetője ismertette a könyvtár szolgáltatásait, tájékoztatást nyújtott a könyvek kereséséről és a kézikönyvek használatáról, majd a könyvtárosok kiosztották a személyi lapokat a diákok között. Az új beiratkozók száma osztályonként igen változó volt. Akadt példa arra is, hogy egy 28 tagú osztály minden tanulója beiratkozott. Egy 35—40 tagú osztályból általában 10—18 tanuló lépett be az olvasótáborba. Öröndetes tény, hogy a kölcsönzők közül igen sokan szinte hetenként cserélik a könyveket, sőt könyvcserre nélkül is felkeresik a könyvtárat, hogy olvassanak egy-egy újságot, napilapot. A legtöbb ipari tanuló a déli és délutáni órákban látogatja a könyvtárat.

A szakmunkástanulók könyvtári igényei eltérnek a velük azonos korú középiskolás diákok igényeitől. A látogatások ideje alatt teljesen kifogytak a könyvtárból a szórakoztató, kalandos könyvek. Tapasztalatunk szerint ezeket a fiatalokat megnyerni vagy megtartani egyelőre csak ezekkel a könyvekkel lehet, melyek ha hiányoznak, beiratkozniak ugyan, de nem veszik igénybe a könyvtár szolgáltatásait. Így alakult ki a mi gyakorlatunkban a „csalogató” könyvek polca, melyeknek az a szerepük, hogy megtartsuk velük új olvasóinkat. Ezek a könyvek: Berkesi, Szilvási művei, a Fáklya, a Tarka könyvek sorozat és a kémtörténetek, az ismeretterjesztő könyvek közül pedig elsősorban a sportkönyvek.

A Művelődésügyi Közlöny 1967. évi 13. száma részletesen kitér a könyvtáraknak a szakmunkástanulókkal kapcsolatos munkájára. Az ott közölt tanácsok végrehajtása azonban könyvtáranként módosul a helyi adottságoknak megfelelően. A helyhiány miatt például nem tudunk a tanulók részére külön olvasószobát nyitni. Így a szakmunkástanulók a közös olvasótermet használják, s az olvasószoba hiányát az ajánló polc létesítésével igyekszünk pótolni. A polc könyvanyaga az ő érdeklődési körüknek megfelelő könyvekből áll. Természetesen ügyelünk arra is, hogy a már említett „csalogató” könyveken kívül egy-egy új irodalmi alkotás is a könyvek közé „keveredjék”. Így Moldova, Moravia, Hemingway egy-egy műve, továbbá az Űvöltés, ezenkívül a nagy sikerű filmek könyvváltozatai: Háború és béke, Hideg napok, Honfoglalás, Hűsz óra, Az öreg halász... stb.

A beiratkozottak száma nagy, a pusztádatok meglepően magasak. Őszintén szólva mi sem számítottunk ilyen arányú beiratkozásra. Igen hatékony segítséget kaptunk a Szakmunkásképző Intézet igazgatóságától, mely nagy gondot fordít arra, hogy a tanulóifjúság helyesen használja ki szabad idejét. Számolnunk kell azzal is — az eddigi tapasztalat is bizonyítja —, hogy a beiratkozott csaknem 1100 ipari tanuló nem lesz állandó olva-

sója a könyvtárnak. Minden olyan tanulóval, aki nem kíván újból könyvet vinni, a könyvtárosok megbeszéljük ennek okát. Hetven százalékuk a sok tanulásra és a bejárás nehézségeire hivatkozik, s csak elenyésző hányaduk arra, hogy nem találta meg a könyvtárban a keresett könyvet.

Figyelmet és türelmet kívánnak ezek a fiatalok. Már arra is volt példa, hogy kifejezetten zavarta őket a könyvtáros felajánlott segítsége. Sok esetben azzal segítettünk nekik, hogy „nem vettük észre” jelenlétüket. Szabadpolcos könyvtár esetében ez érthető. Ha magánemberként beszélget el velük a könyvtáros — a szakszerű segítségnyújtás látszatát kizárva —, biztosabb az eredmény.

Könyvtárunk — úgy érezzük — segíti az ipari tanulókat szabad idejük tartalmas kihasználásában. Ha a déli órákban az asztalok mellett ülő, békésen olvasó diákokat figyeljük, hisszük: ezek a fiatalok már igazi könyvtári tagok, őket már megfogta a könyvtár varázsa. És ez a mi első és legfontosabb célunk. A déli előtti mozielőadás vagy utcai kószálás helyett nálunk ülnek a vonat indulásáig vagy a következő gyakorlati oktatás kezdetéig.

Azt hiszem, nem ok nélkül tekintünk optimista szemmel az elkövetkező hetek és hónapok elé.

Dr. Pálínkás Györgyné

Pályázatok

A Szakszervezetek Békés megyei Tanácsa SZMT központi könyvtár vezetői állásra hirdet pályázatot egyetemi végzettséggel és hosszabb gyakorlattal rendelkező könyvtárosok számára. Illetmény a 106/1964. (M. K. 3.) MM számú utasítás szerint. A pályázatokat a Szakszervezetek Békés megyei Tanácsához (Békéscsaba, Tanácsköztársaság út 12.) kell eljuttatni.

A Biharkeresztesi Járási Könyvtár megüresedett 7026-os kulcsszámú könyvtárosi állására pályázhatnak legalább középfokú képesítéssel rendelkező könyvtárosok. A pályázatot a Biharkeresztesi Járási Tanács művelődésügyi osztályának kell megküldeni.

A Paksi Járási Könyvtár két 7026-os kulcsszámú könyvtárosi állására szintén középfokú képesítésű könyvtárosok nyújthatják be pályázatukat a Paksi Járási Tanács művelődésügyi osztályának címezve.

Az Esztergomi Városi Könyvtár gyermekkönyvtárosi munkakörben hirdet pályázatot felsőfokú könyvtári képesítéssel rendelkezők számára. Illetmény a 7025-ös kulcsszám szerint.

Az esztergomi—kenyérmezői Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikum 5221 kulcsszámú tanszéki könyvtárosi állásra hirdet pályázatot könyvtárosi szak-képzettséggel rendelkezők számára.

Izsákon községi könyvtárosi állásra hirdetnek pályázatot. A megfelelő szak-képzettséggel rendelkező pályázóknak a községi tanács nyújt bővebb felvilágosítást.

A Rácalmási Községi Tanács pályázatot hirdet klubkönyvtárvezetői állásra. Pályázhatnak mindazok, akik népművelő-könyvtárszakos vagy ennél magasabb képesítéssel rendelkeznek. Illetmény a 105/1961. (M. K. 1.) MM számú utasítás IV. bértáblázatában megállapított kategória szerint.